

## Гаредплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

## в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)  
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)  
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)  
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

## За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів  
або 36 франків  
на пів року . . . 8 рублів  
або 16 франків  
Поодинокое число по 8 кр. ав.

## РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

## Заграничні події.

Для союзних військ в Китаю іменовано вже головного команданта. Цісар Вільгельм зателеграфував в понеділок вечером з Вільгельмсгеге до гр. Вальдерзе з питанєм, чи він не схотів би обняти головну команду над союзними військами в Китаю. Гр. Вальдерзе згодив ся і виїхав зараз до Вільгельмсгеге, аби відобрати дальші інструкції. То іменоване було наперед обговорене між кабінетами інтересованих в Китаю держав. В сій цілі цісар Вільгельм звернув ся був особисто до царя і по виміні депеш, цар згодив ся, за порозумінєм з Францією. Колиж за Вільгельмом знов стоїть тридержавний союз, то і прочі держави, Англія та Америка будуть примушені згодити ся на кандидата цісаря Вільгельма. Гр. Вальдерзе відїздить за 14 днів до Китаю. Цар прислав єму депешу, в котрій висказує радість з причини іменованя генерала командантом союзних військ. Запевняють, що гр. Вальдерзе і его штаб поїдуть сибірською залізницею аж до Владивостока, а звідси кораблем до Чіфу і в дальшу дорогу до Тієнсіну. На всякий спосіб гр. Вальдерзе може стати в Китаю доперва з початком жовтня. А до сего часу европейскі війська може вже здобудуть Пекін і вез головну командуєчого, бо послідні телеграми доносять вже про заняте міста Пейзанг та великий погром Китайців. Телеграфують навіть, що дорогу до Пекіну можна вже уважати віввертою.

Часовий управитель міністерства справ заграничних в Росії гр. Лямсдорф іменованій дійсним міністром справ заграничних. Надійють ся, що гр. Лямсдорф піде слідом свого попередника, між тим як Ізвольскій, о котрого іменованю кілька разів згадувано, належить до стороництва панславистичного.

Після весільного торжества в Білгороді, відбув ся великий перегляд війська в Бойніці, на яким були присутними король Александер з королевою Драгіною. — Король відзначив митрополита Інокентія великим орденом ордера Милоша Великого і іменував генерала Магдалінцу своїм першим, почесним ад'ютантом. Надто король реактивував богато пенсіонованих Мільяном офіцерів та приняв димісію свого свояка, поручника гвардії Володимира Константиновича, який виступав проти подружя короля. Королева іменовала панну Олену Петровичівну, доньку міщанина, своєю двірською дамою. Нині виїздить королівська пара до Смередева, а звідтам буде дальше обїздити цілий край.

З Риму доносить Secolo, що король Віктор Імануїл, в розмові з одним з міністрів мав висказати ся против виїмкових законів. Вистане, мав сказати король, коли дотепершні приписи будуть приміняти ся точно.

З Букарешту доносять, що румунський міністер заграничних справ мав поручити дипломатичному агенту в Софії, щоби звернув увагу болгарского пра-

вительства на македонську агітацію, яку завзято ведуть болгарскі піддані. Ся пропаганда дорівнює зовсім анархістичній пропаганді на заході. Супроти сего румунське правительство мусіло би проти болгарских підданих виступити з суровими средствами самоохорони.

Мирова місія Боєрів під проводом Фішера і д-ра Лейдса прибула до Берлина і станула в Паласт-готели. Звідси відїде місія до Петербурга. Мимо 200-тисячної англійської армії та фабрикованих вістий з поля битви, справа боєрска стоїть іе конче лихо. Боєри дофають ся перед арміями, або і піддають ся, притиснені зі всіх боків, але як гриби по дощі виростають на иньшій місци і меньшим англійским відділам завдають чосу. Лорд Робертс доносить з Преторії дня 6. с. м.: Побоюю ся, що залага в Еляндсрівер, після битви з неприятелем, дістала ся до неволі. «Times» доносить з Амерсфорт, що Боєри заступили дорогу передній сторожі англійській та положили трупом 25 синів Альбіону. З Преторії доносять дневники, що на 8 миль на північ від міста виринув нагло півтисячний відділ Боєрів з двома гарматами. Прийшло до битви з англійскими постерунками, а заходить небезпечність, що замешкані в Преторії Боєри могли би в даній хвилі дати поміч своїм землякам. Тож пересадними видають ся англійскі донесеня, що недавно взято 5000 Боєрів до неволі, потім аж 12.000, а тепер знов, як телеграфують, 4.140 Боєрів. Мало що більше числить ціла боєрска армія, як се число полонників, а прецінь їх ще повно всюди.

Американське правительство вислало ультиматум до китайского правительства в формі меморіялу, в яким жадає сейчасового занеханя нападистий на посольства в Пекіні та співділаня китайского війська з союзною армією в цілі привернення порядку. Дальше заявляє ся ультиматум проти витранспортованю послів з Пекіну, бо китайське правительство правдоподобно не є в можности дати запоруку за їх безпеченьство. З Вешингтону доносять також, що Лігунгчанг носить ся з намірами здобути для себе китайский престол після прогнчя вдови-цісареві. Лігунгчанг мав би в данім разі богато приклонників, особливо між ісповідниками Конфуція. Крім того сторону Лігунгчанга держать віцекаролі полудневих провінцій. Лігунгчанга підперла би також в сих намірах Росія, з якою він старає ся дійти до тісного порозуміння.

## Русини в Парижі.

(Конець).

На зборах промовляли заступники, кождий в своїй рідній бесіді, але важнійші внесена реасумовано в французській мові, бо Хорвати, Сербі і Болгари не могли порозуміти ся з нами в нашій матерній мові. Комітетови проводив оден з російских професорів через цілий час в язиці французкім. На слідуючий понеділок ухвалено скликати загальні збори усіх Славян, щоби піддати ухвалені точки їм під розвагу. Ось, як бачите, маленько нас тут, але стараємо ся гідно

репрезентувати наш нарід. Ми постарались, за радою проф. Горбачевского, щоби над дверми, де наша мароруска секция буде відбувати засіданя, була напись «Petit Russiae» (Малороси), бо через те ми будемо репрезентувати не тільки частину Русинів галицких, але весь загал їх, всіх Українців-Русинів (Малоросів). Секретар інтернаціонального конгресу приобіцав нам, що усе, що ми ухвалимо і єму подамо, буде видруковане в книзі справоздань конгресу.

Пополудни, як згадав єм, отворив президент інтернаціонального конгресу офіційно наш конгрес. По привитаню учасників наступили промови делегатів університетів і всіх інституцій, котрі були на конгресі заступлені. Між иньшими були там делегати з Япанії, звідки мимоходом сказавши, прибуло на конгрес звиш 40 люда; а ми Русини, з тяжкою бідою, хоть ніби-то прем ся між цивілізовані народи, спромоглись заледве на чотирох, коли відчислю себе і д-ра Шнігельского. Не в Європі нам жити, а в Китаю. Уміємо нарікати, плакати на гнет польский, на кривди, і на тім ціла наша робота кінчить ся. Але організації, дійсної патріотичної праці, пожертвованя у нас дасть Бог. Ми в порівнаню до иньших народів маємо ослабшого противника. Коли тільки троха сильнійше напремо, хоть би лиш доривочно, конвульсійно, то щось вимусимо. А щож би то було, коли-б ми дійсно зорганізувались в силу та взяли ся до діла? Поступ і здобутки наші іншли би далеко-далеко скоршим ходом.

Ось возьмім пр. ухвали декапатів, щоби сьвященники переписувались з властями по рускі. Чи багато того держить ся? Мабуть в найбільшій часті як було, так і остало. Нема у нас сильної волі хотьби крихітку посьвятити своє я, нема солідарности. Зломане солідарности у нас толкує ся всякими можливими викрутками, а загал наш приймає се легко і толерує та нікому навіть на думку не прийде, щоби таким, що ломлять солідарність, дати почути їх негідне поступованє. У нас в тім згляді панують дивні понятя. Коли-б приміром такий член інтелігенції, припустім, украв кому шістку з конечности і другі люди о тім дізнались, кождий сторонив би від него, але коли такий член інтелігенції зломить дане слово, зрадить Русь-матір і окраде єї через свою підлоту на цілі сотки тисяч, то се не тільки толеруєсь, але о тім майже не згадуєсь. Доки ми не зреформуємо наші понятя о моральности, поки ми зрадників і відступників народної справи не будемо рівнати з прочими злочинцями, доти ми не поступимо вперед. Ось такі рефлексії наВЕЛА на мене одна кригода, яку я бачив між Чехами ту в Парижі. Інтернаціональний комітет оголосив, що з ним можна розговоритись на всіх цивілізованих язиках. Я був в сали, де приїзні лікарі відбирали свої папери. Там було кількох Чехів, і оден із них напівнув своїх краяннів, щоби до комітетових інакше не говорити, іно по чеськи. Однак оден з Чехів, відай щоби скорше дістати свої папери, говорив до Французів по французки. За се той Чех, котрий напівнав своїх родимців, щоби говорили по чеськи, не подав руки тому Чехови, що заговорив по французки до комітетових. Ось се значить солідарність чеська. Такий нарід потрафить і вибороти собі принадлежні права.

Крім 70 Чехів прибуло на виставу певно зі стопятьдесять Росиян, а може і більше, бо на вівтореню конгресу скрізь чути було росий-

ску бесіду. Подумують може Ви, читателі, що добре їм їхати на вистави: они богачі. Де там! Ми бачили на вітвореню, де було заповіджене з гори, щоби явити ся в фракках, лікарів російських, котрі поприходили дуже бідно убрані, так що звертали увагу на себе; а таки воліли наразити ся і на сміх, авіж не поїхати.

А варто було сюда приїхати хочби на те, щоби почути виклад славного Вірхова (Virchow) з Берлина. Ось виступив старенький, засохлий мов мушля чоловік і почав тихоньким голосом розказувати про інфекцію і ревматизм. Всі зблизились до естрада, щоби ліпше почути. Він розказував, як комірчки людського тіла на старість каменіють, як бактерії будучи органічними тілами, підлягають тим самим правилам, як треба би лікарям старатись спроваджувати петрифікацію бактерій і тим способом їх убивати. Викладу не докінчив, бо був дуже амучений. Бачили ми тут також операції без наркози, як вирізане нирки, амутація ноги і иньше. Придалось би отже не одному сюда приїхати, як се зробили ті бідаки, жадні науки і поступу.

## З окраїн Руси.

(Румунська епархія греко-католицька в Великій Варадині на Угорщині і рускі парохії приналежні до неї).

(Далі).

До новооснованого єпископства в Люгош прилучено з епархії Фогараш 150 парохій з 88.000 вірними в Сімогороді і 16 парохій з 11.608 душами з епархії вел.-варадинської на Угорщині, так що в часі основи епархія Люгош числила 99.652 душ. При митрополитальній архиепархії лишило ся ще 722 парохій з 370.132 вірними в полудневім Сімогороді; єпископство в Самош-Уйвар повстало з 94 парохій румунських, вилучених в році 1856 з мукачівської (рускої) епархії на Угорщині з 431 парохій з фогарашської епархії в північній Сімогороді. Душ разом було тоді 418.549. Дотація єпископства новооснованих в Люгош і Самош-Уйвар вносить по 10.000 зр., а каноніки отримали таку платню: архипресвітер 1800 зр., архидиякон 1600 зр., кустос і схолястик по 1400 зр. і 1300 зр., 2 крилошани по 1000 зр. в обох капітулах Люгош і Самош-Уйвар. (Такса для єпископства назначаєсь 546 fructus). (Вже в році 1853 греко-кат. румунські капітулярні мали більші платні, як наші греко-католики Русини в Австрії від року 1896). Велико-варадинський єпископ і єго капітула отримали також більшу дотацію — як се історик др. Лявран замічає з причини, що католицький єпископат угорський дав 3 мільони зр. в р. 1857. урбаріяльними облігаціями до релігійного фонду, то вище згадані тягарі на єпископських добрах в Белене устали і через то підвищила ся дотація єпископа. Єпископства оба: в Люгош і Самош-Уйвар були основи на прошене цілого католицького єпископату угорського і на жадане цїсаря Франц Йосифа I. тому, що рік 1848. відорвав многі парохії від Унії, а православні Румуни також старали ся у цїсарів австрійських о отворене митрополії.

Велико-варадинська епархія числить в 1900 році 217.891 вірних в 19-ти віцеархидияконатах (деканатах), котрі підлягають 6 архидияконам. На тій самій території є ще 190 тисяч православних Румунів, 315 тисяч латинників, 22 тисяч лютеран, 365 тисяч кальвінів і 46 тисяч жидів. — Парохій числить епархія 168, одну капеляню і 13 сотрудництв. Патронат має релігійний фонд в 77 парохіях, 24 парохій є патронату духовного — а то в 9 парохіях латинський єпископ, а в 6 парохіях лат. капітула, в Вел. Варадині 2 парохії тільки є приватного патроната, а 65 парохій є вільного надання єпископського. Відносини патроната суть зовсім відмінні від наших, де приватний патронат домінує. В 554 прилуках (філіяльних селах) є лише 17 церковий. З причини, що гр. кат. парохії належали зразу до лат. єпископів В. Варадину, то more latinorum ставляно муровані церкви, особливо в патронатських парохіях лат. єпископа і капітули. В новітніх часах угорський закон конкуренційний налягає на будову лише мурованих церковий, тому то мало не у всіх парохіях є муровані церкви. Сьвящеників жонатих є 172, межі тими і один капітульний крилошанин, вдівців 23, без-

женних 21 — разом всіх 216 сьвящеників. З сьвящеників є 4 докторів філософії, 1 доктор теології, 3 докторів теології і філософії, 2 ліценціятів, отже разом 10 з степенями академічними. Сьвященик є інспектором всіх віроісповідних шкіл епархії; катехити при висших гімназіях в Варадині і Нодь-Каролі є рівночасно учителями для румунського язика. Шематизм подає при списі сьвящеників, чи має іспит зрілості; єго мають всі сьвященики. Тоже подано, котрий зробив іспит парохіяльний конкурсовий, а котрий ні.

Подавши статистичні дані про кожду епархію греко-унїятської румунської провінції церковної, утвореної в часі єпископа Ерделієго, додає історик, що сей єпископ закупив для гімназії в Белене кабінет фізикальний, заложив дві школи чотироклясові румунські в Белене і Вел. Варадині, даровав фондови вдів і сиріт 4.000 зр. і починив иньші фундації. Крім сего отримала епархія в спадку по єпископі Ерделім 42 тисяч зр. яко третю часть маси ab intestato, котрі становлять ині касу диєцезальну.

П'ятим єпископом був Йосиф Пап-Сілягі (Szilagy), доктор св. богословія, від р. 1863. до 1873. р. Він відбув подорожі до Риму в рр. 1862, 1867, а в рр. 1869—1870 був на вселенськім Соборі ватиканськім. Утворене епархії в Люгош і Самош-Уйвар стало артикуловане в угорських законах державних (арт. XXXIII). Єпископ був автором діла: «Enchiridion juris ecclesiae orientalis» і нашим руским сьвященикам добре знамого. Своім коштом відбудовав згорівшу вежу при катедрі і богато єї прикрасив; приготував праці до провінціального Собора, який від 5.—14. мая 1872 в Блязendorфі відбув ся під проводом митрополита Ванчи, де сам єпископ про слабість не брав участи, а заступив ся через д-ра богословія Сабо. Більшу часть маєтку свого записав на цілі добродійні в епархії. Помер 5. серпня 1873 в 61. році життя.

Шестим єпископом був Іван Ольтеану (Olteanu), який в р. 1870. став вперед єпископом в Люгош, а 16. вересня 1873 перенесений до Варадину. Обходжено за него сотні роковини основи епархії.

Погорівшу палату єпископску в Белене відреставровав власним коштом, а єпископску резиденцію в В. Варадині за позичкою, затаєною на фундаційні капітали єпископства. Помер в 38. р. життя, 29. листопада 1877.

(Конець буде).

## Похорони короля Гумберта.

Вчера зложено тлінні останки, помершого трагічною смертю короля Гумберта до народного Пантеону в Римі, зараз побіч мощей свого вітця Віктора Імануїла II., який лежить по правій стороні головного вітваря.

Довгий, похоронний похід розпочало духовенство в своїх церковних ризах та чернечих рясках зі світлом в руках та сьвівом на устах. Духовенства було дуже багато, а за ним, безпосередно перед домовиною, поступала група надзвичайних репрезентантів заграничних дворів. Ся група представляла ся імпонуючо. Блискучі золотом та яркими красками уніформи, прикрашені ордерами та крестами, звертали на себе загальну увагу.

Домовина спочивала, після волі небіщика не на каравані, а на ляфеті від гармати. Ляфету тягнуло 6 коний. Докола домовини ішли офіцири та цивільні і приватні функціонари княжих дворів, як і короля Гумберта, а також кирасиери з першим генеральним ад'ютантом короля Гумберта на чолі, генералом Авагардо де Квінго. Ад'ютант їхав на коні і держав шпаду покійного.

По правій стороні ляфети, на якій спочивала домовина, поступали: президент міністрів, перший віцепрезидент сенату і кавалер ордена Анунціати, Рікоті; по лівій стороні міністер заграничних діл, президент ради державної та посол Крісіні. Безпосередно за домовиною ішли майстер церемонії королівського двора, який ніс залізну корону, заступники міських властей з Монзи і др.

Дальше проваджено прикритого чорною крепою, улюбленого коня покійного короля. Похід кінчили численні депутації провінціальных міст, властей, товариств і корпорацій з хоруг-

вами та вінцями. Конець походу ще не рушив був з місця, коли початок дійшов вже був до Пантеону. По всіх уликах та площах, куди переходив похід, незмірні товпи публіки залягали кожду пядь землі, заповняли вікна домів, балкони, тераси, а навіть дахи були густо покриті цікавими.

Внішнє прибранє Пантеону було скромне. При вході уряджено два великі вівтарі, на яких горіли лампи. Перед вівтарями зложено цвіти та вінці, які вже на катафальку не могли найти поміщення. Великі чорні фани, прикрашені вінцями з кипарису, окружали жалобну напись.

Внутр костела, на самій середині уставлено катафальок, високий на 7 метрів, прибраний величаво. Урядженє катафалька гармонізувало з етруским стилем сьвятині. Горішня часть катафалька була прикрита фіолетовим аксамітом, прикрашеним срібними бортами та пальмовими галузками. На катафальку зложено вінці від князів і найвисших личностей.

Повисше катафалька уставлено бальдахим з залізною копулою, яка опирала ся на 16 артистично вироблених стовпах. Сто ламп, поміщених під копулою бальдахіму, освічувало катафальок.

Коли домовина станула перед костелом, 8 під'офіцирів від кирасиєрів внесло єї до костела, де єї відобрав архиепископ Генун, монсеньєрє гр. Реджіо. Відтак зложено домовину на катафальок, а на ній поставлено залізну корону, шолом і шпаду короля Гумберта. В наслідок тиєсноти в костелі увійшли там лише князі королівського дому та заграничні, дипломатичне тіло, міністри, члени державної ради, репрезентанти заграничних дворів, висші цивільні та військові достойники та ще лиш невелике число запрошених осіб.

Після звичайного церемоніялу поблагословеня мощий відслужено Службу Божу, на якій велика, римска оркестра разом з хором зі 180 осіб сьпівали жалобні пісні під батуютою Масканього.

Королева Єлена та королева-вдова Маргарета взяли також участь в похороннім торжестві в Пантеоні. Загальний подів викликала постава молодого короля. Ішов він з піднесеною головою на чолі князів королівського дому. Кілька разів підносила публіка оклик: «Многая літа королеви!» але єю притишено, щоби не мішати настрою сумної хвилі. Про ентузіязм Італіянців сьвідчить найліпше се, що при улиці Націонале товпа хотіла розниматувати фану міста Прато, звідки походить Брессі.

На похоронах згромадив ся такий здвиг народа, що в кількох місцях прийшло до величезного стієску. Богато осіб віднесло більші або менші контузіи. Ранених поміщено по шпиталях, а обчисляють їх на 80 до 100 осіб. Одна якась людина упала з даху просто на багнет стоячого в шпалері вояка і пробіла ся сама та потурбовала сильно вояка.

## Н О В І Н К И.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Калиника, Серафими; рим.-кат. Зузани. В неділю: гр.-кат. Андроніка; рим.-кат. Кляри.

— В Гусятині відбуде ся в неділю дня 12. серпня концерт з театральним представлєнем і товариською забавою на дохід будови церкви СС. Василянк в Станиславові. Програма: 1) Продукції мішаного хору. 2) Деклямація. 3) Продукції оркестри. 4) Звїмчений Юрко, комедия в 2 актах. Всі точки виконають селяни з Увєсли. По концерті: забави товариські з танцями. Стрій народний або візитовий. Ціна місць: криєло 2 кор., партер 1 кор., для селян і міщан 40 сот. Добровільні датки приймають ся з подякою. Вступ на забаву за оказалєм запрошеня. Початок о 7-ій годині вечером.

— Для техніків. Матуристи, що мають намір вписатись на політехніку, одержать всякі інформації в товаристві «Основа», ул. Льва Сапїги ч. 19. (vis-à-vis політехніки).

— Поміч для навіщених повенію. На внесене президії галицького намісництва міністер скарбу призволив на безплатний розділ 15.000 метричних сотнарів соли для худоби межі селянське населене околиць навіщених повенію. Заразом призволив міністер, щоби громади навіщених повенію, що лежать недалеко сільних копанок, побирали даром сировицю до кінця мая 1901 р.

— Цісарські маневри в Галичині. В сегорічніх маневрах возьмуть участь отсі відділи війська: полки піхоти ч. 1, 5, 9, 10, 13, 15, 20, 24, 30, 34,

40, 41, 45, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 77, 80, 85, 89, 90, 93, і 95 т. є. з кожного по 4 баталіони, також по 3 баталіони з пп.: ч. 18, 65, 66 і 67; дальше баталіони стрільців ч. 4, 5, 12, 13, 16, 17, 24, 29, 30 і 32; полки драгонів ч. 1, 2, 3, 4, 10, 12 і 14; полки гузарів ч. 4, 8, 10, 12 і 14; полки уланів ч. 1, 2, 3, 16, 17, 18, 28, 29, 30, 31, 32 і 33. — Полки дивізії артилерії ч. 1, 2, 3, 16, 17, 18, 28, 29, 30, 31, 32 і 33; полки піхоти кравової оборони ч. 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 35 і 36; уланські полки кравової оборони ч. 1, 3 і 4; полки піхоти гонведів ч. 9, 10, 11 і 12; також гузарів гонведів ч. 5. Включно около 170.000 людей. Крім сего вирушають після орде де bataille також технічні відділи, а штаби команд будуть посідати бальони сартів. В Яслі втворюється також секція для доповнення військових мап.

— Кампанію проти кореспонденційних карт з видами підняли деякі з львівських часописів. Одна з них пише в тій справі ось що: Привічка збирання карт з видами ширить ся у Львові епідемічно. В кожній торговлі, трафіці, крамничках на передмістю, одним словом всюди, де взагалі щось продають, не хибує і карт з видами. На ринку в часі торгу розкладає ся кількох хлопаків з сим товаром, під каменцею Андріолього чепають кількох цілий день. Львівська почта денно висилає таких карт ці кілька тисяч. І щоби зі сего був бодай якийсь хосен! — Урядник одної з фінансових інституцій, «спеціаліст» в тім напрямі, пояснив нам, що у Львові нагородить ся вже около 1000 осіб, яких збірки карт з видами доходять що найменше до 5.000 штук. Та яка ціль сего? Збирачі карт се переважно молодіж купецька, ремісничка, урядничка, панів та панночки, хотять і старших осіб між ними не хибує. Один пр. підполковник чванить ся, що має 12.000 карт, а навіть — *horrendum* — один з університетських професорів має їх 8.000. — Такі карти одержує ся головню в заміну: пр. п. Н. у Львові купує карту, підписує ся на ній, паліплює марку і шле її до п. М. в Кракові. М. реванжує ся Н-ому в сей сам спосіб. Оба не потребують знати ся особисто, вистане, коли оден з них знає, що другий збирає карти. Однак призадумаймо ся над сим з олівцем в руках. Приймім, що той «спеціаліст» не омилав ся, коли каже, що 1000 осіб у Львові має збірку карт по 5000 штук, разом отже є всіх карт 5.000.000. Одна карта коштує між 2—15 кр., а 5 мільонів карт коштує 250.000 зр. Вартість почтових значків на всіх картах представляє квоту 125.000 зр., разом отже в попереднім коштують карти 375.000 зр. або 750.000 корон. Кажемо виразно: коштують, бо вартости її карти не представляють ніякої. Треба додати, що ся манія недавна, бо триває лише два роки, а вже майже мільон корон викинув Львів у болото, без ціли, без хісна; кількох мільонів пропадає марно в цілім краю, де ся епідемія прокинула ся — а ширить ся нагально, бо через пошту? Найвищий час був би застановити ся над сею немудрою грою, що поглотує мільони пусто і без ціли.

— Насильство. До п. Валігурської в Дрогобичі, котрої муж находить ся тепер в в'язниці, прийшов недавно в ночи кельнер з готелю і заявив, що муж її утік з в'язниці і чекає на ню в готелю. Жінка повірила, але коли появилася в готелю, пірвало її кілька молодих жидків і допустили ся на ній насильства. Винувників арештовано.

— Пробу пересилання депеш при помочи циклістів устроює сеї неділі «Відділ циклістів краківського Сокола». Цілу просторню між Краковом а Львовом, на якій має відбутися проба, поділено на 35 секцій по 10 км. Післянці змінюють ся на кожній секції і передають собі торбу з депешою. Виїзд з Кракова наступить о 2 год. рано, приїзд до Львова має припасти на 7-15 год. вечером. В Перемишлі має бути депеша около 2-30 год. попол.

— Пропає без вісти. Дня 16. липня видалив ся з дому 13-літній хлопець, ученик першої класи гімназіальної, Юда Нахт, родом з Яблони в Гусятинщині і до сего часу не вернув. Всякі гляданя і допитуваня родичів не принесли успіху, бо по хлопця і слід загинув. Нахт хлопець сухорлявий, на лиці блідий, має великі очи, русаве волосє, росту не високого, так що виглядає на 10 літ; мав на собі гімназіальний мундур.

— Могила Евгена Гребінки. В «Нов. Времени» подає Н. В. Стороженко такий опис могили Гребінки: «Сими днями довелось нам відвідати могилу звісного письменника Евгена Павловича Гребінки, похороненого на особнім кладовищі в саді, що належить до панства Мазараки, при хуторі Убіжичі, пирятинського повіту полтавської губернії. Сумно було дивитись, в якій стані находить ся могила чоловіка, що в своїм часі грав визначну роллю в літературнім світі і займає непоследнє місце в історії нової «русскої» літератури. — Невеличке родинне кладовище Гребінок обкопане ровом і одним боком припирає до дороги. Через рив перекинена кладка, що веде з дороги до запертих на замок воріт. Коли сторож земської школи, що лежить недалеко, котрий обовязаний доглядати також кла-

довища, отворив ворота, побачили ми невеличкий квадратний шматок землі, окружений з трьох сторін передвічним садом і засіяний рядом могил, з котрих лиш на одній — на могилі Анни Павлівни Сьвічки, своячки Гребінки, находить ся металевий хрест з відповідною написою. На всіх иньших могилах позакопував звичайні дерев'яні хрести без ніяких надписів. Показуючи нам могилу Е. П. Гребінки, замітив сторож, що старий дерев'яний хрест, який тепер є на ній, перенесено з сусідньої могили, де на его місце поставлено новий, і що перед тим не було через кілька літ на могилі Е. П. Гребінки ніякого хреста, бо поставлений спершу вже давно був підігнів і завалив ся. Крім того замітив сторож, що під доволі високим гробним насипом лежать два тіла: Е. П. Гребінки і его дружини.

Чи ж наша інтелігенція, що все так пильно займає ся збереганем пам'яток рідної старини, не збере спільними силами потрібних средств для поставлення на могилі Е. П. Гребінки відповідного пам'ятника, щоби увіковічити его імя в пам'яті грядущих поколінь?!

— Андрее жие. Сю вість подає «Svenska Dagbladet» після донесеня якогось Американця до американського консуля в Штокгольмі. Американець найшов кусень паперу, писаний рукою Андре'а, з датою 2. червня с. р. В с'ім письмі просить Андре о скору поміч, бо находить ся в невідраднім положенню.

— Немила пригода. Власти італійські розбивають ся на всі сторони, аби дошукати ся учасників тайного заговору на короля Гумберта і де лиш покаже ся який чужинець, котрий в очах енергічних властей не найде довіря, замикать его без пардону. От недавно приїхав до Медіоляну професор в Москви Сортинський, а сподіваючи ся листів від родини, зголошував ся щоденно на пошту та допитував ся, чи листи не дійшли вже. Довідавши ся о тім, власти поліційні арештували невинного професора і доперва на інтервенцію російського консуля випущено его на волю. Показало ся, що взяли его за анархіста, котрий мав приїхати недавно зі Швайцарії.

— Пантеон, в якім похоронено короля Гумберта, є одинокою, в цілости захованою будівлею старинного Риму. Мури сеї округлої будівлі з хорошими гаями приокрашували давно мармурові різьби, стовпи і позолочуваний дах, але нині остали по них лише дрібні сліди. Дарнійше стояв Пантеон висше від окружаючої его площі, так що до него вело 6 ступенів, але з часом площа так піднесла ся, що Пантеон лежить понизше неї мимо того, що в 1875. р. роблено заходи, щоби піднести его в гору і в тій цілі розкопувано землю наоколо него. Прж сих роботах найдено дві плоскорізьби в мармурі, які вмуровано в стіну при вході до с'їний. З давньої краси та величавости не остало нині майже нічого. Зуб часу при помочи варварських рук понижив майже все до тла. Різьби пооблітали, а золочений дах приказав в 555. р. ц'їсар Константин зірвати і перевезти до Царгороду, а Пантеон покрито циновою бляхою. В 609. р. папа Бонифатій IV. посвятив Пантеон на християнську церков. В нім похоронено деяких італійських королів, а за короля Віктора Імануїла похоронено в Пантеоні тлінні останки великого Рафаеля.

— Ц. к. Дирекция залізниць державних оповіщує:

«Gazeta Lwowska» оголошує прилюдне розписанє достави дерева, якого буде потребувати ц. к. Дирекция залізниць державних у Львові на рік 1901. Дотичні оферти на приписаних друках можна вносити найдалше до дня 10. вересня, до години 12. в полудне до ц. к. Дирекції залізниць державних у Львові. Близші условини тої достави заміщає «Gazeta Lwowska», однак можна їх також переглянути в відділі III. ц. к. Дирекції залізниць державних у Львові.

— Дрібні вісти. Намісник гр. Пінійський повернув нині до Львова. — Ц'їсар призволив зняти двірську жалобу на торжество своїх родин. — В Станиславові застрілила ся 30-літня Михайлина Пташинська, б. каварьяна касперка. Причиною самоубійства була любовна зрада. — В Реці (Фіюмо) експлодував динамітний патрон на трамваєвих шинах. Вибух не мав поважніших наслідків.

## Телеґрами.

Відень, 10. серпня. Міністер заграничних справ гр. Голуховский прибув вчера з Парижа.

Ішль, 10. серпня. Угорский президент міністрів Сель був вчера на авдйенції у ц'їсаря і вечером відїхав до Будапешту.

Берлин, 10. серпня. Ново іменований командант китайських війск гр. Вальдерзе відїхав вчера з Берлина. Сам ц'їсар відпровадив его на дворець і підніс там оклик «гура!», який тричі повторили згромаджені офіцери.

Київ, 10. серпня. Окружне місто Володимир Волинський згоріло до тла. Лише кілька домів

остало цілих. Погорілці, по більшій часті жиди, попали в велику нужду.

Льондон, 10. серпня. Бюро Райтера доносить під днем 5. с. м.: Нині над раном о год. 3½ прийшло під Пеїтзанг до битви між союзними війсками, а сильним відділом Китайців. Страти Росиян виносять 800 людей, Англичан 50; страти Німців та Япанців незнані, але мусять бути тяжкі. Неприятеля удало ся прогнати. Дорогу до Пекіну уважають вже тепер вітвертою.

Берлин, 10. серпня. Командант німецьких війск доносить телеґрафічно з Таку 9. с. м., що союзні війська заняли сего дня Пеїтзанг. В борбі брали уділ дві компанії німецького війска. Команданти союзних війск рішили сейчас розпочати зачіпні рухи в напрямі Янгтзуна, щоби не допустити сконцентруватись там китайским воєнним силам.

Ч. В. кр. 47292/900.

## Оголошенє конкурсу.

Виділ краввий королівства Галичини і Володимирії разом з Великим князівством Краківским розписує сим конкурс з преклюзийним речинцем до кінця місяця серпня 1901 на ориґінальні, чистим руским язиком написані твори сценічні з обсягу драмату, поважної комедії і штук людových, зі співами або без співів, такого обсяму, щоби заповнили цілий вечер театральний.

Конкурсіві твори треба присилати в повисшім речинці під адресою Виділу кравового у Львові, заосмотрені знаком або моттом автора, котре треба помістити також на замкненій коперті, містячий в собі в середині імя, назвище і адресу автора.

Твори оголошені вже друком, а також представлені на котрій шебудь сцені, навіть аматорській, суть виключені від конкурсу. Також не припустять ся до преміюваня творів авторів вже нежиючих, хотятьби доси не були оголошені.

В протягу трьох місяців по впливі речинця конкурсового наступить рішенє конкурсу і призначанє надгород окремою комісією конкурсовою, котра збере ся в Виділі краввім під проводом члена Виділу кравового, д-ра Йосифа Верещинського.

До тої комісії Виділ краввий запросив:

- 1) ВПов. Олександра Барвіньського, ц. к. проф. семин. учит. у Львові, посла на Соїм кр. і до Ради державної;
- 2) ВПов. д-ра Стефава Смаль-Стоцкого, ц. к. проф. руского язика і словесности на черновецькім університеті;
- 3) ВПов. д-ра Олександра Колессу, ц. к. проф. руского язика і словесности на львівськім університеті;
- 4) ВПов. д-ра Михайла Грушевського, ц. к. проф. всесвітної історії на львівськім універс.;
- 5) ВПов. Іларія Огоновського, проф. ц. к. академічної гімназії у Львові;
- 6) ВПов. д-ра Евгена Олесницького, адвоката кравового в Стрию;
- 7) ВПов. д-ра Володимира Коцовського, ц. к. проф. муж. семинарії учительської у Львові;
- 8) ВПов. Володимира Шухевича, ц. к. проф. школи реальної у Львові;
- 9) Високостойного Пана д-ра Дамяна Савчака, посла на Соїм краввий і пр.!

Комісія конкурсова порішить більшостию голосів і призначать чотири надгороди, а іменно одну в сумі пятьсот (500) корон, другу в сумі чотиреста (400) корон, а дві по триста (300) корон, чотирьом творам, признаним за найліпші з помежи надісланих на конкурс, без згляду на рід твору, щоби лиш той твір належав до родів наведених в с'ім оголошеню. Отже комісія може всі чотири премії признати творам одного рода.

Оголошенє висліду конкурсу за посередництвом публичних письм і виплата надгород наступить в протягу місяця грудня 1901. року.

Надгороджені твори стають ся власностию товариства «Руска Бесіда» у Львові з виключним правом представляти їх на сцені.

Манускрипти, надіслані на конкурс, будуть звернені властителю на їх кошт разом з замкненими копертами, сли вкажуть Виділови кравовому в иньший спосіб свої адреси.

З Ради Виділу кравового.

У Львові дня 24. липня 1900 року.

Гротт, в. р.

## Товариства Взаїмних Убезпечень в Кракові

(Ділу огневого і градового за час від 1. цвітня 1899 до 31. марта 1900.)

Рахунок білянсу з ділу огневого і градового з днем 31. марта 1900 р.

А К Т И В А		Діл огневий і градовий разом				Припадає на діл			
		Кор.		с.		огневий		градовий	
		Кор.	с.	Кор.	с.	Кор.	с.	Кор.	с.
I.	Невиплачений акційний капітал . . . . .								
II.	Засіб готівки з днем 31. марта 1900 . . . . .		335.441	59	335.441	59			
III.	В Банках і закладах на біжучім рахунку . . . . .	1,582.487	47	1,564.518	58	17.968	89		
IV.	Вартість нерухомостей . . . . .	2,087.500		2,087.500					
V.	Папери вартісні по курсі з днем 31. марта 1900:								
	1. В ділі огневім . . . . .								
	а) Власність фонду резервового . . . . .		3,013.956	43	3,013.956	43			
	б) Власність фонду смеритального . . . . .		1,153.223	82	1,153.223	82			
	2. В ділі градовім . . . . .		1,283.540	52		1,283.540	52		
VI.	Векслі сторін ubezpieчених . . . . .		199.188	35	147.917	27	51.271	08	
VII.	Позички гіпотечні . . . . .								
VIII.	Позички на застав вартісних паперів . . . . .								
IX.	Ефекти фондів:								
	1. Фонду запомогового для вдів по урядниках . . . . .	92.705	20						
	2. Фонду б. п. Павла Предпелского . . . . .	18.655	40						
	3. Фонду Білого Хреста . . . . .	25.420							
	4. Ефекти кавційні агентів . . . . .	441.478	03	578.258	63	578.258	63		
X.	Товариства контр-асекраційні . . . . .		705.166	86	705.166	86			
XI.	Залогости по Агенц. і Репрезентациях: Сальдо чинне . . . . .	1,432.939	96	1,432.939	96				
XII.	Ріжні довжини . . . . .	1,865.554	02	1,688.827	35	176.726	67		
XIII.	Вартість інвентаря по відписаню зужитя . . . . .	64.924	30	64.924	30				
XIV.	Непокритий недобір з давних літ в градовім ділі . . . . .	702.310	68			702.310	68		
			15,004.492	63	12,772.674	79	2,231.817	84	
	Розділ позісталостей:								
	а) в ділі огневім:								
	Позісталість з р. 1899/1900 . . . . .					758.174	14		
	З сего признає ся:								
	1. Фонд на ремунації . . . . .		65.342	67					
	2. Дотацію запомогового фонду для вдів . . . . .		11.011	94	76.354	61			
	3. 13% звороту для членів . . . . .		898.867	72					
	з відтягненєм доповнення з вирівнюючого фонду . . . . .		217.048	19	681.819	53			
					758.174	14	758.174	14	
	б) в градовім ділі:								
	Позісталість з р. 1899/1900 . . . . .						103.814	78	
	після §. 10 зак. 2. статута на часткове покритте позички з резервового градового фонду . . . . .					103.814	78	103.814	78

П А С И В А		Діл огневий і градовий разом				Припадає на діл			
		Кор.		с.		огневий		градовий	
		Кор.	с.	Кор.	с.	Кор.	с.	Кор.	с.
I.	Емітований капітал акційний . . . . .								
II.	Фонд резервовий:								
	а) В огневім ділі . . . . .	5,761.635	41						
	б) В градовім ділі . . . . .	1,990.398	03	7,752.033	44	5,761.635	41	1,990.398	03
III.	Фонд на різницю курсу в огневім ділі . . . . .								
IV.	Резерва задатків ) по потрученю . . . . .			2,420.105	53	2,420.105	53		
V.	Фонд на шкоди неусталені ) контр-асекрац. . . . .			529.857	49	529.857	49		
VI.	” вирівнюючий . . . . .			433.056		433.056			
VII.	” смеритальний . . . . .			1,339.009	20	1,339.009	20		
VIII.	Ріжні вірителі . . . . .			384.870	51	247.265	48	137.605	03
IX.	Фонди:								
	а) Фонд запомоговий для вдів і сиріт по урядниках . . . . .	117.736	25						
	б) ” бл. п. Павла Предпелского . . . . .	22.886	40						
	в) ” Білого Хреста . . . . .	40.000							
	г) ” для огневої сторожи . . . . .	11.628	43						
	д) ” диспозиційний Надзираючої Ради . . . . .	3.240							
	е) ” на непіднесені звороти . . . . .	164.024	28						
	ж) Кавційні агентів . . . . .	441.478	03						
	з) Фонд щадничий в Rückvers Verein . . . . .	154.362	65	955.356	04				
X.	Товариства контр-асекраційні . . . . .		11.008	10	11.008	10			
XI.	Позичка гіпотечна на добрах Крукениці . . . . .		317.207	40	317.207	40			
XII.	Чиста позісталість . . . . .		861.988	92	758.174	14	103.814	78	
			15,004.492	63	12,772.674	79	2,231.817	84	

Краків, дня 31. марта 1900.

Дирекция:

Ігнатий Глажевский.

Зенон Слонецький.

Др. Густав Ромер.

Віктор Габленц,

начальник центрального бюро рахункового.

Комісія контролююча:

Мечислав Урбанський.

Клементий гр. Дідушицкий.

Михайло Гарапіх.

Андрей гр. Потоцкий.

Володимир Гневош.